

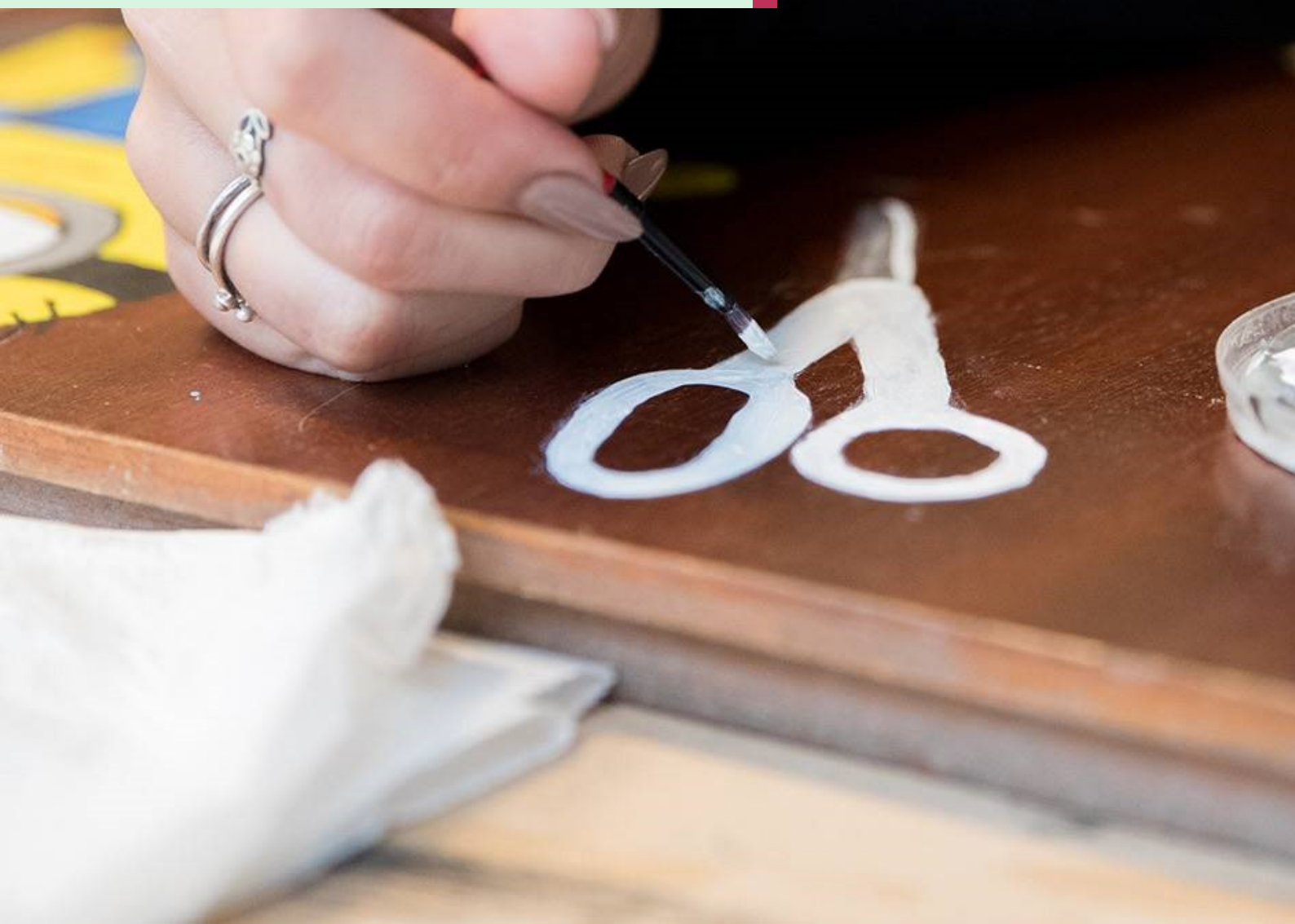

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Råudkast: Fagplan for billedkunst (valgfag)

September 2025

Børne- og Undervisningsministeriet

Indhold

Folkeskolens formål	3
Fagets formål	4
Fagets karakter	5
Fagets indhold	6
Undervisning og evaluering	8

Om råudkast til fagplaner (september 2025)

21 fagudvalg skriver udkast til folkeskolens fagplaner i perioden 2024-2027. Udkastene bliver offentliggjort undervejs i udviklingsprocessen, og dermed før de er færdige, så blandt andre lærere og fag- og videnspersoner over hele landet kan læse med, give feedback og bidrage til at kvalificere udkastene.

Denne version af fagplanen er første udkast (kaldet råudkast). Råudkastet giver et billede af den foreløbige fagplan og indeholder fagudvalgets foreløbige forventninger og skitse til fagplanens indhold, hvor der særligt er fokus på det foreløbige indhold til afsnittet 'Fagets indhold'.

I efteråret 2025 skal cirka 140 skoler i et udviklingsprogram drøfte om råudkast til fagplaner giver mening for lærerne som et nyt format, og om det foreløbige indhold er til at forstå. På baggrund af feedback fra blandt andet skolerne, videreudvikler fagudvalgene fagplanerne og udarbejder andet udkast, som skolerne i 2026 skal afprøve i undervisningen sammen med eleverne. Derefter udarbejder fagudvalgene endelige udkast til fagplaner, som træder i kraft i skoleåret 2027/2028.

Læs mere på uvm.dk/fagfornyelsen.

Folkeskolens formål

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Fagets formål

Stk. 1.

Faget billedkunst tager udgangspunkt i elevernes oplevelser med at skabe og udforske billeder og visuelle udtryk. Faget gør eleverne i stand til at anvende og forstå billedsproget som et kommunikations- og udtryksmiddel samt giver dem indsigt i fagets metoder til det praktiske billedarbejde. Eleverne engageres til at fremstille billeder samt udforske og deltage i den visuelle kultur.

Stk. 2.

Undervisningen i billedkunst er praktisk, skabende og æstetisk. Undervisningen skal bidrage til at udvikle elevernes kreativitet og engagement, samt skabe rammer for fordybelse i eksperimenterende og problemløsende billedprocesser i plane og rumlige billeder både analogt og digitalt.

Stk. 3.

Billedkunst medvirker til at udvikle elevernes æstetiske dannelse gennem en praktisk aktiv og bevidst tilgang til billeder. Eleverne bliver herved både deltagere og medskabere af en visuel kultur, som sætter dem i stand til at stille spørgsmål, handle og tage stilling til en foranderlig verden og dermed sætte deres billedaftryk.

Fagets karakter

Billedkunst er noget, vi gør. Vi skaber billeder og bruger hænderne. Vi prøver noget med materialer og teknikker, som vi ikke har prøvet før. Vi samarbejder om at få nye ideer til at udvikle vores billedudtryk. Vi arbejder praktisk med det uforudsigelige, hvor vi med alle sanser oplever og undres over kunsten og kulturens billeder. I billedkunst reflekterer og diskuterer eleverne billeder og bliver klogere på billeders påvirkning af de nære og af de mere fjerne fællesskaber. I valgfaget billedkunst er der øget fokus på at udvikle elevernes evne til at vurdere faglighedens anvendelsespotentiale i deres fremtidige valg. Eleverne nyder at lave billeder og at se på andres billeder i et demokratisk rum, hvor der kommunikeres gennem billeder på mangfoldige måder.

Billedkunst udfordrer og påvirker elevernes måde at sanse, opleve og forstå billeder på. Gennem elevernes billedpraksis får eleverne mulighed for at udtrykke sig om følelser, holdninger og oplevelser gennem fremstilling af billeder, så de opdager, ser og sanser omgivelserne på en nuanceret måde. Fagets særlige arbejdsformer hjælper eleverne til at skabe ny viden og sætte den i spil. Faget benytter iterative processer, hvor elever og lærere bevæger sig eksperimenterende frem og tilbage med, om og i billeder. Valgfaget har fokus på længerevarende billedprojekter, hvor eleverne har et større ansvar for og selv træffer vigtige valg om materialer, teknikker, metoder, eksperimenter og handlingsformer i processen. De videreudvikler deres visuelle håndværk gennem billedpraksis.

Billedpraksis har det primære fokus at skabe fysiske billeder og udvikle konceptuelle handlinger. I faget arbejdes der med forskellige faglige metoder afhængig af det indhold og den læreproces, som eleverne og læreren sammen kommer frem til. Det kan være gennem:

- Tematisk metode, hvor der, ud fra et fælles emne, genereres et tema, som eleverne fremstiller billeder om.
- Formsproglig metode, hvor det er konkrete teknikker eller fagteori, der er i fokus.
- Kreativitetsfremmende metode, hvor billedet genereres gennem eksperimenter og benspænd, hvor ideer afprøves og forbedres, samt hvor det tilfældige tillægges værdi.
- Kunstnerisk metode, hvor koncept og/eller interaktion er retningsvisende for elevernes billedpraksis.
- Stedbaseret metode, hvor de fysiske omgivelser bringes i centrum, og det sted, hvor billedet frembringes, er væsentligt for deres billedpraksis.

Eleverne skal i undervisningen udfordres gennem fagets metoder og opleve glæden ved at arbejde med billedpraksis gennem samarbejde, samskabelse og deres egne praktiske og eksperimenterende processer med materialer, teknikker og koncepter. Samspillet med andre er i fokus, og faget motiveres af mangfoldigheden i fællesskaber. I arbejdet med forskellige udtryksformer udvikles elevernes visuelle repertoire, fantasi, billedsprog og engagement i både analoge og digitale formater til et visuelt håndværk.

Fagets indhold

Fagets indholdsområder

Valgfaget billedkunst består af tre indholdsområder, som tilsammen udgør fagets kernestof:

- Billedfremstilling
- Billedudforskning
- Billeddeltagelse.

Valgfaget billedkunst består af ét trinforløb: 7.-8. klassetrin eller 8.-9. klassetrin.

Indholdsområdernes sigte og sammenhæng

Valgfaget billedkunst arbejder videre med elevernes billedpraksis og består af de samme tre indholdsområder som det obligatoriske fag. Billedkunst er at fremstille, udforske og forstå billeder og gennem deltagelse udtrykke sig om temaer, der er relevante for en selv og andre og dermed bidrage til at stille spørgsmål og sætte aftryk i verden.

Indholdsområdernes sigte er:

- **Billedfremstilling** indeholder praktisk og håndværksmæssigt arbejde med at fremstille billeder og udvikle koncepter ved at eksperimentere med materialer, teknikker, metoder og udtryksformer. Det er en dynamisk proces, der leder til en konstant forbedring gennem billedsamtaler og i samspil med de to øvrige indholdsområder. Der arbejdes med udtryksformerne: Tegning, grafik, maleri, collage, foto, genererede billeder, sammensat form, modelleret form, udhugget form, performance, levende billeder, arkitektur samt installation.
- **Billedudforskning** indeholder at gå på opdagelse i og skabe nysgerrighed for kunsten og kulturens billeder. Gennem samtaler om egne og andres billeder kan eleverne opleve, beskrive, analysere og forstå billeder. I samspil med de to øvrige indholdsområder skal udforskningen inspirere til billedfremstilling og handling gennem refleksion. Her arbejdes med indhold udtrykt gennem materiale, teknik og komposition, der understøttes af billeders balance, bevægelse, farver, kontrast og rytme.
- **Billeddeltagelse** indeholder at fremstille billeder ind i et samspil med andres billeder og med omverden uden for skolen. I samspil med de to øvrige indholdsområder eksperimenterer eleverne med forskellige udstillingsformater, og hvordan egne billeder og koncepter kan gå i dialog med publikum. Eleverne deltager med deres billeder ved både at kunne stille spørgsmål og udtrykke holdninger i det offentlige rum om relevante temaer for dem selv og andre. Billedet sættes i dialog med verden og sætter aftryk.

Undervisningen er bygget op af en udvikling af billedpraksis indeholdende fagets tre indholdsområder, der er indbyrdes afhængige af hinanden og indgår på en varieret måde som en helhed i undervisningen. Undervisningen udfolder indholdsområderne på nye måder, med nye perspektiver og på et højere fagligt niveau, hvor eleverne aktivt bidrager til, hvad undervisningen skal indeholde. Samtidig er der øget fokus på, hvordan det visuelle håndværk kan anvendelsesorienteres og rettes mod den enkelte elevs fremtidige liv, uddannelse og arbejde.

Figur 1: Sammenhængen mellem indholdsområder i valgfaget billedkunst

Trinforløb: 7.-8. klassetrin eller 8.-9. klassetrin

Indholdsområde: Billedfremstilling

Det foreløbige indhold i indholdsområdet er udfoldet nedenfor.

I billedfremstilling videreudvikles de færdigheder og viden som er tilegnet i det obligatoriske fag. Der arbejdes eksperimenterende med skitser, udtryksformer, koncepter, materialer, og teknikker med vægt på tematisering. Der arbejdes med begrundelser for valg og fravalg i billedprocessen. Valg af indhold i billedfremstillingen træffes i dialog mellem læreren og eleverne.

Mål

- Eleverne fremstiller plane, rummelige og konceptuelle billedprojekter både individuelt og i fællesskab. Gennem arbejdet med skitser, eksperimenter, udtryksformer og materialer formidler eleverne et indhold, hvor de argumenterer for valg og fravalg i billedprocessen.

Indholdsområde: Billedudforskning

[...]

Indholdsområde: Billeddeltagelse

[...]

Undervisning og evaluering

Undervisning og evaluering er ikke udarbejdet i råudkastet, men vil indgå i næste udkast.

Undervisning i faget

Didaktiske overvejelser og principper

[...]

Tværgående emner og problemstillinger

[...]

Specialundervisning

[...]

Løbende evaluering i faget

[...]

Test og prøver i faget

[...]